

11 Σεπ 2016

ΤΕΣΥ ΜΠΑΪΛΑ

ΤΕΣΥ ΜΠΑΪΛΑ

Κατάγεται από τις Κυκλάδες, αλλά γεννήθηκε στον Πειραιά. Σπούδασε ιστορία του ελληνικού πολιτισμού και μετάφραση λογοτεχνίας. Ασχολείται με τη φωτογραφία και ατομικές εκθέσεις της, έχουν φιλοξενηθεί στο πανεπιστήμιο Gakugei της Ιαπωνίας και στην Αθήνα. Είναι συντάκτρια του λογοτεχνικού περιοδικού «Κλεψύδρα». Παράλληλα δημοσιεύει δοκίμια σε εφημερίδες και περιοδικά. Έργα της: «Το Πορτραίτο Της Σιωπής» (Ελληνική Πρωτοβουλία, 2009-Έναστρον 2013), «Το Παραμύθι Της Βροχής» (Δοκιμάκης, 2011), «Το Μυστικό Ήταν Η Ζάχαρη» (Ψυχογιός, 2013), «Ούισκι Μπλε» (Ψυχογιός, 2014), «Άγριες Θάλασσες» (Ψυχογιός, 2016)

Ποια ήταν η πηγή έμπνευσης για το βιβλίο σας;

Οι «Άγριες θάλασσες» είναι μια πραγματική στιγμή της Ελληνικής ιστορίας, ένα κομμάτι της Ελληνικής ναυτοσύνης. Το βιβλίο αναφέρεται στη δράση ενός Σαμιώτη καπετάνιου, ο οποίος κατά την περίοδο 1941-1944 εντάχθηκε εθελοντικά στη συμμαχική οργάνωση MI 9, με σκοπό την ασφαλή διαφυγή και τη διάσωση των Άγγλων συμμάχων και των Ελλήνων αγωνιστών προς τη Μέση Ανατολή.

Έχω την τιμή να γνωρίζω την οικογένεια του Μιλτιάδη Χούμα και έτσι πριν από περίπου τρία χρόνια βρέθηκα σε μια Έκθεση με τα προσωπικά του αντικείμενα και ενθυμήματα της Διαφυγής που έγινε στη Πινακοθήκη του Δήμου Πειραιά. Εκεί λοιπόν, είχα την ευκαιρία να συνομιλήσω με τον μικρότερο γιο του, τον Γιάννη, και να μνηθώ στην προσωπική ιστορία του καπετάνιου. Η απόφαση να γραφτεί αυτό το μυθιστόρημα πάρθηκε εκείνη τη στιγμή. Ο Γιάννης δεσμεύτηκε να μου παραχωρήσει το προσωπικό αρχείο της οικογένειας, ένα αρχείο αποτελούμενο από στοιχεία και βιβλιογραφία που με προσωπικό κόστος, επί 27 χρόνια, συνέλεξε και διατηρεί ο ίδιος και κάπως έτσι άρχισε η δική μου συγγραφική περιπέτεια.

Θα χαρακτηρίζατε το μυθιστόρημά σας, ιστορικό;

Ναι. Το βιβλίο στηρίζεται σε μια ογκώδη βιβλιογραφία, στο προσωπικό ημερολόγιο του 1943 του ίδιου του Μιλτιάδη Χούμα, στις προσωπικές μαρτυρίες του Μάικλ Πάρις, του βρετανού λοχαγού που μετά τη Μάχη της Κρήτης διέφυγε μέσα σε ένα καΐκι για την Κύπρο, βαριά τραυματισμένος, για να συστήσει την ΜΙ 9, παρακλάδι της οργάνωσης Force A, στην απομαγνητοφωνημένη μου συνομιλία με την ενενηντάχρονη σήμερα Ελένη Χούμα, τη σύζυγό του Μιλτιάδη, στις ανακαλύψεις του δύτη Κώστα Θωκταρίδη που εντόπισε και προσέγγισε το ναυάγιο του «Περσεύς» ανοιχτά της Κεφαλλονιάς και σε απόρρητα έγγραφα των βρετανικών μυστικών υπηρεσιών που εντάχθηκαν στο μυθιστόρημα και έτσι έρχονται στο φως για πρώτη φορά. Αποτελεί, λοιπόν μια μυθιστορηματική μαρτυρία, μια ιστορική καταγραφή του πάθους που δημιουργήθηκε από τα γεγονότα της συγκεκριμένης αυτής περιόδου.

Θέλετε να μεταφέρετε κάποιο μήνυμα με αυτό και ποιο είναι αυτό;

Κοιτάξτε, έχω την αίσθηση πως σημασία δεν έχει η ίδια η Ιστορία όσο η καταγραφή των συναισθημάτων που δημιουργεί στους μεταγενέστερους. Ο τρόπος που κάνει τον σύγχρονο άνθρωπο να κοιτάξει κατάματα τα γεγονότα του παρελθόντος και να αντικρίσει μέσα σ' αυτά τη μοίρα του μέσα στον χρόνο αλλά και το μέλλον του. Άλλωστε οι μικρές ιστορίες των ανθρώπων γράφουν τις μεγάλες σελίδες της Ιστορίας. Ο Μιλτιάδης ήταν ένας απλός άνθρωπος, όπως όλοι μας, που όταν η ζωή τον έφερε αντιμέτωπο με την υπέρβαση για την επιβίωση και τη σωτηρία της πατρίδας του εκείνος έκανε τις κατάλληλες επιλογές. Και αν έχει κάποια αξία αυτή η ιστορία είναι να σκεφτούμε ποιες επιλογές καλούμαστε να κάνουμε εμείς στη δική μας εποχή. Αυτό ίσως είναι το μήνυμα που μεταφέρουν οι «Άγριες θάλασσες». Και η συναίσθηση πως γράφοντας για το παρελθόν έγραφα παράλληλα ένα βιβλίο εντελώς σύγχρονο, αφού ο κόσμος, δυστυχώς, δεν άλλαξε, οι θάλασσες παραμένουν άγριες, οι Έλληνες πρόσφυγες του δικού μου βιβλίου διέφευγαν τότε προς τις ακτές της Τουρκίας και σήμερα στα σπίτια τους, στα παράλια της χώρας, φιλοξενούνται οι πρόσφυγες του σύγχρονου κόσμου.

Θα ήθελα να σας στείλω λίγα χρόνια πίσω και να ρωτήσω ποια ήταν τα συναισθήματα που νοιώσατε, όταν πήρατε τυπωμένο το πρώτο σας έργο;

Ανάμικτα τα συναισθήματα. Συγκίνηση από τη μια και από την άλλη ένιωθα πως το βιβλίο αυτό υπήρχε πάντα στη ζωή μου, ως αντικείμενο εννώ. Και μια ευθύνη για τη συνέχεια.

Τι συμβαίνει στους ήρωες των βιβλίων σας, όταν τελειώνει η συγγραφή;

Παραμένουν μαζί μου. Είναι στη σκέψη μου. Οι ήρωες όλων των βιβλίων μου είναι αυτοί με τους οποίους έχω περάσει πολλές, καλές και κακές, δύσκολες στιγμές και είναι σημαντικοί γιατί κατάφερα να ακούσω τις εμμονές τους, να συνθέσω την ιστορία τους, να δημιουργήσω λόγο μέσα από τη δική τους ομορφιά ή ασχήμια και αυτό ικανοποιεί τη δική μου ανάγκη να ξαναδώ τον κόσμο με μια νέα, πιο καθαρή ματιά.

Ποιος είναι ο πρώτος αναγνώστης των κειμένων σας;

Συνήθως ο άντρας μου διαβάζει τα πρώτα αποσπάσματα. Όταν όμως ολοκληρωθεί το βιβλίο εμπιστεύομαι κάποιους φίλους συγγραφείς για μια πιο ειδική ματιά. Ο Δημήτρης Στεφανάκης, η Κώστια Κοντολέων και η Λότη Πέτροβιτς είναι πάντα πρόθυμοι συνοδοιπόροι.

Γράφοντας, έχετε ανακαλύψει πράγματα για τον εαυτό σας;

Τα συναισθήματα που δημιουργούνται στον συγγραφέα κατά τη διάρκεια της συγγραφής ενός βιβλίου είναι πολυποίκιλα. Η γραφή όμως συντελεί στην προσωπική μας ωρίμανση. Μέσα από την αμφιβολία, την ανασφάλεια, την υπομονή, τις ώρες της μοναξιάς και της επιμονής νομίζω πως τελικά καταφέρνω να νιώθω πάντα πιο δυνατή όταν ολοκληρωθεί ένα μου βιβλίο.

Υπήρξε κάτι στη διάρκεια της συγγραφής που σας ανέτρεψε κάποια πεποίθηση;

Οι πεποιθήσεις είναι για να ανατρέπονται αλλά αυτό συνήθως γίνεται βαθμιαία και ωσμωτικά. Αν άλλαξε κάτι πάντως όλα αυτά τα χρόνια που ασχολούμαι συστηματικά με τη λογοτεχνία είναι ο τρόπος που βλέπω τον άνθρωπο, τη χαμένη ή ξανακερδισμένη στις μέρες μας ανθρωπιά, τις αναγκαίες συμβάσεις που κάνουμε στη ζωή μας, όλα όσα καθορίζουν τελικά τις συμπεριφορές μας απέναντι στον συνάνθρωπο.

Σας αρέσει να συνομιλείτε με τους αναγνώστες σας;

Μα η λογοτεχνία είναι κυρίως επικοινωνία. Ασφαλώς και με ευχαριστεί κάθε συνομιλία με τους αναγνώστες. Γι' αυτό το λόγο διατηρώ λογαριασμούς στα κοινωνικά δίκτυα και νιώθω τυχερή που η δική μου εποχή επιτρέπει μια αμεσότητα στην επικοινωνία, τέτοια που παλαιότεροι συγγραφείς ούτε να διανοηθούν δε θα μπορούσαν.

Σε συζητήσεις με αναγνώστες, έτυχε να σας «υποδείξουν» πτυχές του έργου σας, που εσείς δεν είχατε φανταστεί ότι υπάρχουν;

Ναι, έχει συμβεί και συγκεκριμένα όταν κυκλοφόρησε το τρίτο μου βιβλίο «Το μυστικό ήταν η ζάχαρη» από τις εκδ. ΨΥΧΟΓΙΟΣ. Υπήρξε αναγνώστης που διέκρινε μια εκδοχή της ψυχοσύνθεσης της ηρωίδας που εγώ δεν είχα σκεφτεί, έστω και αν υποσυνείδητα την είχα παρουσιάσει.

Υπάρχει κάποιος συγγραφέας που θεωρείτε ότι σας επηρέασε;

Υπήρξα πάντα αναγνώστρια έτσι πολλοί είναι εκείνοι οι συγγραφείς που διαδραμάτισαν έναν ουσιαστικό ρόλο στη δική μου πορεία. Εκείνος όμως που άλλαξε εντελώς τη δική μου οπτική για τη ζωή και μορφοποίησε το προσωπικό μου ήθος είναι ο Οδυσσεάς Ελύτης. Η ελληνοκεντρική ποιητική και το μεσογειακό φως που υπάρχουν τόσο στο ποιητικό του έργο όσο- και κυρίως- στα πεζά του και η φιλοσοφική διάσταση τού λόγου του που περικλείει μέσα του την ελληνική και ευρωπαϊκή φιλοσοφία, την Ιστορία και τη λογοτεχνία σημάδεψαν τη σκέψη μου και μου έδειξαν νέες αισθητικές παραμέτρους.

Είναι εύκολη ή δύσκολη διαδικασία η συγγραφή και τι είναι το γράψιμο για σας;

Το γράψιμο είναι μια προσωπική μου ανάγκη. Μια ανάγκη επικοινωνίας και εξωτερίκευσης του εσώτερου εαυτού μου. Δεν είναι εύκολη διαδικασία. Είναι μια επίπονη δουλειά που απαιτεί πειθαρχία, αφοσίωση και πολλές ώρες μοναξιάς και συχνά τη γενναιότητα της αποδόμησης των προσωπικών μου πεποιθήσεων και στερεότυπων. Αλλά όλο αυτό είναι ταυτόχρονα γοητευτικό, επώδυνα ηδονικό.

Αν και είναι πολύ νωρίς ακόμη, το βιβλίο μόλις κυκλοφόρησε, ετοιμάζετε κάτι άλλο;

Μελετώ κάποια πράγματα και σχεδιάζω μια επόμενη δουλειά αλλά είναι πολύ νωρίς για να μιλήσουμε γι' αυτήν.

Ευχαριστώ πολύ!